

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Yaron Chitiz z"l on his sheloshim

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabonim of the Raanana Kollel
B'shalach 5784

Issue 15

"Az Yashir Moshe uBnei Yisrael et Hashira Hazot..." This song that was sung after the splitting of the sea is the hallmark of this coming Shabbat, also known as Shabbat Shira!

The Shabbat of Song is called so because we read the song of the sea in this week's Torah reading.

This song is prefaced with the words, "Az Yashir Moshe...", "Then Moshe and the Bnei Yisrael sang" to give praise to Hashem.

The medrash notes that the word "Az", is a strange word that appeared in an earlier dialogue that Moshe had with Hashem. When Moshe had instructed Paroah to let his people go, he had fully expected Paroah to comply. As a response to Moshe's demand, not only did Paroah not comply, but he even hardened the work of the Jewish people, by denying them the straw to make bricks.

Moshe complained to Hashem that since going to Paroah, Hashem only caused the slavery to become harsher. Moshe when complaining to Hashem, used the word "Az".

The choice of using the same word at the Song of the Sea, was Moshe's way of doing teshuva. Moshe, after seeing the amazing salvation of the Jewish people, apologized to Hashem for doubting His ways, back when he complained to Him.

What was so special about this word "Az" and why was it the word that Moshe chose to praise Hashem with?

The Zohar explains that the letter aleph in the word אֶז represents the oneness of Hashem. The letter zayin symbolizes the physical world that comprises the seven days of the week.

Moshe, by using the word "az" was acknowledging Hashem's presence over the physical world.

By using the same word he had used earlier, he was also acknowledging Hashem's hand in the harshened slavery that they experienced after Moshe went to Paroah that first time.

Moshe was telling Hashem how He recognized His involvement not only in the miracles of salvation, but also in the hardship of slavery.

The Mishna in Pesachim states that anyone who does not recite the verses of Pesach, Matza, and Maror, does not fulfill his obligation of Seder night.

The mitzvah of Seder night is to relay the story of Egypt to our children, as an expression of thanking Hashem for everything He did for us. The fact that the Mishna includes Maror as one of the items that we need to express our thanks over, indicates that it is not enough to appreciate Hashem's hand in history when things are going well for us, but to also recognize Hashem's hand when things are difficult. But how can we thank Hashem for the hardships when the hardships are sometimes so painful?

How were the Jewish people able to thank Hashem at the sea when they still remembered all of the years when life was so terrible?

The answer lies in the "Az Yashir..." The future tense of the word "yashir" implies that even if life is too painful to sing now, we will sing in the future.

In the future Hashem will reveal to us how everything He sent our way, the good and the bad, were ultimately for our benefit.

The harsh slavery that we suffered in Egypt allowed Hashem to expedite our redemption. The only reason why we merited the speedy redemption, symbolized by the Pesach and Matza, was due to the Maror, the bitterness of the bondage.

Since October 7, Klal Yisrael has experienced daily doses of Maror, bitterness, in the form of tragic loss of life to our brave and righteous people. This morning we woke up to news that was too painful to bear, the loss of 24 righteous souls! We must cry out to Hashem to end our Maror and to expedite Pesach and Matza!

Just as Hashem used the tool of Maror, of bitterness, to usher in our exodus, so may Hashem take heed of all that Klal Yisrael has suffered since the start of this war, and bring our final salvation speedily, with the building of the third and final Beit Hamikdash, so that we too will be able to sing a song of thanks to Hashem!

Let the future be now!

Know The Real You Greg Narunksy

ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים (טו:כב)

The pasuk states how Moshe caused Israel to journey from the Sea of Reeds and they went out to the Wilderness of Shur; they went for a three day period in the Wilderness, but they did not find water. Rashi tells us that the spoils at the sea were even greater than what the Jews took from Egypt. In fact the Jews were so busy collecting treasure they didn't want to leave, eventually Moshe had to force them against their will to go! Rav Mordechai (Mottel) Katz זצ"ל, the famed Telshe rosh yeshiva is astounded by this Rashi! This is Klal Yisroel, the nation who having come out of Egypt merited to see open miracles. They witnessed the ten plagues and the splitting of the sea. How could it be that they were so taken up with collecting treasure on the beach that Moshe had to force them to leave against their will so that they could go and receive the Torah! What possible worth could shiny pieces of silver and gold have had to them that they were preferable to receiving the Torah?? Rav Mottel explains that their exile in Egypt had led to an appreciation and connection with gashmius, they knew what wealth was and that was very appealing to them. Once this was a part of their make-up, a

part of their value system, that is who they were. All the sublime achievements were built on top of their existing natures so when faced with a choice between unimaginable spiritual growth or more silver and gold they acted on instinct, in accordance with who they were. No logic or argument could have dissuaded them, despite everything in "real life" they just didn't appreciate the spiritual as much as the physical, the money was more important and therefore Moshe had to force them to leave. What comes out from Rav Mottel's insight is a foundational principle for life : you only fall to your lowest level of preparation. The lofty levels achieved by Klal Yisroel, though sublime, where ultimately a gift from Hashem and were not earned, were not internalized, and remained superficial at best. A person may achieve incredible things but if one does not put in the time and effort to make the lessons learned a real part of who they are then at the first hurdle they will automatically act on instinct, reverting back to who they really are despite all they have achieved! Whether we are looking at things as lofty as emunah and bitachon in Hashem or things as simple as preparing a speech a person will always fall to their lowest level of preparation, if we don't prepare when we have the opportunity we will not have the resource to draw on when needed.

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

להצלחת חיילי צבא ההגנה לישראל

לשאלות

0584810910

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
פרשת "בשלח" התשפ"ד

גליון 15

שאל את הרב

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: מה הטעם שנהגו להאכיל את הציפורים בשבת פרשת 'בשלח' - שבת שירה?

תשובה: נאמרו כמה טעמים בדבר:

(א) מאחר ורגילים לומר שהציפורים השתתפו עמנו בשירת הים, ולכן כשכר טוב נותנים להם מזונות בשבת זו.

(ב) מאחר ודתן ואבירם רצו להכחיש את דבריו של משה רבינו ע"ה שאמר שלא ירד מן בשבת, ולכן הן הלכו ופיזרו פרוורים בשדה כדי להראות שהמן כן יורד בשבת, והציפורים לקטו ואכלו את כל הפירוורים האלו שלא לתת פתח לרשעים לגרום לחוסר אמונה במשה רבינו, ומשום כך בכל שבת פרשת 'בשלח' שאנו קוראים אודות כך, אנו מכירים לציפורים טובה ונותנים להם מזון.

(ג) יש שנתנו טעם למנהג זה בשבת זו - בה אנו קוראים פרשת המן איך הקב"ה המציא לנו את מזונותינו בדרך פלאית וניסית - אנו מאכילים את הציפורים, כדי לתת לעצמנו חיזוק במידת הביטחון, שכשם הציפור אינה עובדת למחיייה ובכל זאת מוצאת את פרנסתה, אף אנו כל פרנסתנו הוא מאתו יתברך ולא כוחנו ועוצם ידינו עשה לנו את החיל הזה, וההשתדלות היא בגדר קנס וקללה, אבל לא ההשתדלות מביאה את הפרנסה, אלא הכל מאתו יתברך.

(ד) טעם נוסף הוא על פי דברי רבי חיים פלאג' ב'רפואה וחיים' שהנה בגמרא מסופר שרבי הקדוש היו לו מחלות (חולי בתוך הפה ועוד) הרבה שנים בגלל שלא ריחם על עגל שהיה בדרכו לבית השחיטה, ואמר לו 'לך כי לך נוצרת', ורק כשריחם על בני חולדה כאשר ראה שהמשרת בבית רוצה להשליך אותם ואמר לה 'ורחמיו על כל מעשיו' נרפא מהם, ולכן בשבת זו שקוראים 'אני ה' רופאך' אנו מרחמים על בעלי החיים ונותנים להם אוכל.

Minyanim at the kollel Shacharis 7:00 8:15
Mincha 12:50 17:01 Maariv 17:31 18:00 20:00

וורט לשולחן שבת

הרב משה אריאל מרגי

"וַיֵּאָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּבְיָשָׁה, וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם."

[יד כב] הים נקרע, ובני ישראל עוברים בתוכו - ביבשה.

מצד שני כתוב: "וַיֵּאָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בִּבְיָשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם." [יד כט].

ביבשה בים או בים ביבשה?

ובכלל אפשר לשאול, למה בכלל להכניס את עם ישראל לצרה ואז לעשות נס להושיע אותם?

התשובה פשוטה; ה' לא קרע את הים בשביל להציל את עם ישראל.

ה' הכניס את עם ישראל לצרה בשביל לקרוע להם את הים! בשביל שהם יבינו ידעו וירגישו שיש ה' בעולם שמושיע אותם בעת צרה, והנה עובדה הם הולכים בתוך הים ביבשה! ואז גם אחרי הנס כשהם יעלו ליבשה הם יבינו שהיבשה היא ג' כ' הנהגת ה' ושהטבע הוא גם מה' כלומר גם כשהם ילכו "ביבשה" זה יהיה כמו האמונה וההרגשה שהם "בתוך הים". [נועם אלימלך]

וכך כתב הרמב"ן הידוע בפרשת בא: "ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים, שהם יסוד התורה כלה. שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו, עד שנאמין בכל דבריו ומקרינו שכלם נסים. אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות - יצליחו שכרו, ואם יעבור עליהם - יכזיבו ענשו. הכל בגזרת עליון"

הרב ינון זכריה

"ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים" (פרק יד' ל בפרשה)

ראשית יש להבין מהו שאמר הכתוב: "ביום ההוא" ומה בא להשמיענו בכך? ועוד יש להבין, מה סמיכות הכתובים בין שנושעו ביום ההוא וראייתם את "מצרים מת על שפת הים"?

אלא - תירץ הרבי ר' העשיל מקרקא בספרו חנוכת התורה - בגמרא מסכת קידושין (דף טז) מובא כי עבד שבורח מאדונו בטרם נשלמו שש שנים צריך לשוב ולהשלים את עבודתו. לעומת זאת עבד שמת אדונו בתוך שש השנים אין צריך העבד להשלים את מותר השנים ליורשים אלא יוצא הוא לחירות.

הנה ידוע שציון הגזירה הייתה שבני ישראל יהיו משועבדים במצרים ארבע מאות שנה, אלא שיצאו ממצרים קודם זמנם לאחר מאתיים ועשר שנים בלבד. אם כן היה צריך להיות דינם כדון עבד שברח והיה עליהם לשוב למצרים ולהשלים את שנות העבדות החסרות, אלא שכאשר ראו את מצריים מת על שפת הים הרי זה כמיתת האדון ויצאו לחירות. משום כך נאמר בפסוק: "ביום ההוא" דווקא ולא ביום שיצאו ממצרים כי אז עדיין לא יצאו לחירות אלא רק כאשר ראו את אדוניהם המצרים מתים. לפי זה מובן היטב סמיכות הפסוקים: "ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים", מדוע? מפני שביום ההוא ראו "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים"